

Tristeza não tem fim

Xavier Queipo

Deixen que comece cun verso dunha das miñas cancións favoritas. Deixen que comece cantaruxando para espantar de vez a tristura que asolaga todo o meu ser.

Vou partir de dúas premisas que considero necesarias:

1. O atentado de Madrid é unha salvaxada dunha inhumanidade abraiante. Obra de iluminados ou de loucos sen remedio.
2. Fosen quen fosen os perpetradores de semellante chacinería o seu acto é abominábel e a súa identificación e castigo fundamentais. O 11 de Marzo, hai agora dúas semanas, houbo en Madrid dous atentados. Un foi contra a sociedade civil madrileña e nel morreron, logo dunha serie de explosións nos trens de proximidades, 200 persoas. Non morreron por ser españois, como erroneamente declarou o xefe de goberno, senón que morreron por estar alí, independentemente da súa nacionalidade e orixe. O segundo atentado, máis insidioso pero igualmente brutal, foi un atentado contra a democracia, que comezou coas manifestacións do ministro do Interior atribuíndo inequivocamente á organización terrorista ETA a autoría da colocación das bombas nos trens. Un brutal e sanguiñento, o outro insidioso e calculado, inzado de mentiras e trapecerías. Así o vexo eu dende o meu observatorio de Bruxelas.

lrei devagar, por partes, resumindo os tres planos de visión que a min me pareceron, no seu momento, perfectamente distinguíbeis.

[O plano institucional]

Dende o primeiro momento da salvaxe chacinería, as autoridades das institucións europeas reaccionaron con serenidade e cordura (tan afastadas da caeza fervente e as ideas preconcebidas do executivo español), condenaron con dureza o atentado (viñera este de onde viñera) e chamaron á avaliación sistemática das probas. No día a seguir, tanto a Presidencia semestral irlandesa como a propia Secretaría Xeral da Comisión convocaron os funcionarios para que manifestasen a súa repulsa con tres minutos de silencio no traballo.

A reacción foi, pois, dende o inicio da crise, enérxica pero serena, sen procurar chivos expiatorios nin aventurar culpabeis sen explorar todas as hipóteses posibles. Xa máis tarde, cando as probas encamiñaban cara á hipótese do terrorismo internacional de base islámica, convocaron un cumio europeo sobre seguridade (o problema non era exclusivamente español, non era ETA, Europa estaba ameazada, había que adoptar medidas conxuntas, non se podía agochar información como a malsá estratexia gobernamental española intentou).

En definitiva, un comportamento sereno e controlado, de cabeza fría e preocupación conxunta, tan afastado, repito, da chapuza informativa e diplomática do goberno español, que debería estar chorando as súas vergonzas polas esquinas en troques de celebrar os votos recibidos e facer un balance positivo do seu mandato, triples negadores da realidade, traidores aos seus aliados europeos, pinocchios de naso afiado e vermello.

[O plano relacional]

A iso das nove e media do día 11 chegou unha mensaxe de Carme (unha madrileña) a todos os españois do noso edificio, pedíndonos autorización para difundir inmediatamente unha convocatoria un minuto de silencio para o mediodía. A resposta foi unánime (aínda que a algúns non nos gusten moito estas cerimoniais catárticas e preferiríamos, por exemplo, traballar unha máis cada día da semana en lembranza das vítimas) e alí estábamos ás doce en punto, calados como estatuas, cos ollos baixos e contendo as bágoas pola emoción e o arrepío inmenso.

Logo da confusión inicial non pararon de chegar mensaxes de condolencia e solidariedade dos amigos e os colegas de organismos internacionais que un ten repartidos polo mundo, de São Paulo e Dublin, de Ostende e San Francisco. Todos contrariados polo desenvolvemento dos feitos, todos rememorando os atentados do 11-S nos EEUU.

No traballo, houbo quen viñera a se interesar polo acontecido, quen quixera saber a miña opinión ou ensalzase ao goberno español (teño colegas de todas as tendencias políticas, aínda que son lexión os de dereitas). Cando expuxen a necesidade de analizar as posibilidades todas, houbo algún can adestrado da dereita máis mendaz que se atreveu a insultar a todos os que non seguían as consignas do goberno (logo, malpocado, tivo que comer as súas palabras en público, que seica é moi indixesto e días máis tarde engulir unha derrota das súas cores políticas que aínda lle escoce).

Mentres todo isto acontecía, a ministra máis aciaga das últimas décadas, esa especie de orate bobalición con perruca de menina de Velázquez, insistía cos embaixadores na solución etarra para a adiviña, obrigaba con desatinada técnica diplomática a que o Consello de Seguridade da ONU redactase unha resolución errada e persistía na súa particular cruzada. Unha vergonza. Un desatino. Unha loucura inzada de arrogancia. Un descrédito internacional. Un desastre en fin. O venres 12 houbo unha concentración en Bruxelas, coincidindo coas celebradas en España. Aquí o partidismo interesado insistiu nas consignas contra ETA seguindo en todo ás instrucións do goberno e indo e contra do espírito da convocatoria

(sen consignas e sen pancartas, só silencio). Cunhas doses de caridade é posíbel entendelos, os cans de présa (mesmo que teñan un título universitario) están xeneticamente modificados para non pensar por si mesmos, os cans só seguen cegamente consignas. Chorei de xenreira e impotencia. Comprendan, as eleccións íanse celebrar e as mentiras levarían a xente a se agrupar arredor do goberno (catro anos máis de arrogancia e delirios imperiais. Que medo!)

O sábado pola mañá (xornada de reflexión, 13 de marzo) os carteis seguían xunto ás flores nas escalinatas da Bourse, onde tivera lugar a concentración. Dicían: "ETA asesinos y cobardes", "ETA no". Nin unha mención a outros sospeitosos, cando toda a prensa europea (liberal e conservadora, sen distinción, falaba xa da hipótese do terrorismo internacional próximo as consignas de Al Qaeda). Consignas. Só consignas. E, por certo, se non segues cegamente as consignas estás contra eles, e, poren, es un defensor dos terroristas. Que medo! Canta ignorancia e que medo!

No día 15, o seguinte ás eleccións, houbo colegas que me viñeron felicitar polo comportamento cívico e exemplar do pobo español, que dera unha lección de madurez e democracia. Sorrín de portas afóra, pero presinto que votaron co sangue fervendo e que ben poderían ter votado a contrario de confirmarse as hipóteses do goberno.

[O plano persoal]

Dende o inicio vivín os acontecementos con moita emoción e algún que outro pranto que agora explicarei polo miúdo. Cando alguén se achegaba a indagar non dubidaba eu en comezar unha análise desapaixonada dos feitos, adiantando posibilidades e vías de investigación. A negativa de Otegui, o achado da furgoneta cos versículos coránicos e os detonadores, o feito de que o explosivo non fose o que utiliza ETA, a reivindicación do atentado, o propio modus operandi... todo levaba a pensar nun ataque do terrorismo islámico en plena guerra santa contra os cruzados. Analizaba eu tamén, con marcada xenreira tras dos ollos, a quen beneficiaba unha teoría única (a de ETA) e a negación das outras. Claramente ao goberno. Cheguei a escribir unha reflexión sobre o carácter antidemocrático das eleccións se o goberno continuaba ocultando información básica. Eu choraba de medo e impotencia, de xenreira extrema e ganas de berrar aos catro ventos! Eu exercera xa o meu dereito a voto por correo, pero veía que os meus conciudadáns non terían a mesma liberdade para votar o domingo 14 de marzo. Non me preocupaba ter a mesma teoría que logo mantería o goberno do PP. Naquel instante, calquera votación, co pobo desinformado e tremendo de medo, non sería unha votación libre e, poren, non sería unha votación democrática.

Chegou a tarde do sábado 13 e con ela o primeiro SMS indicando que o Presidente dos EEUU (non pronuncies o seu nome, non ensucies a túa boca) sentía que a participación española na guerra do Iraq tivese ocasionado a resposta dos terroristas en Madrid. As cartas estaban votadas. O goberno mentira con alevosía.

O día 14 pasei o día enteiro traballando nunha tradución e xa logo entrei no cinema para non ter a tentación de querer seguir os resultados das eleccións ao minuto. As dez e media da noite metínme nun Cyber, conectei con www. Aljazeera.com na súa edición en inglés e logo entrei no xornal francés Liberation. Resultado coñecido. Cambio de goberno e unha tímida esperanza de rexeneración. Xa se verá. Se alguén non entendeu porque faleu nun principio do duplo atentado de Madrid espero que agora o entenda mellor. Un atentado sanguiñento e brutal e un atentado á razón e á democracia. É a miña opinión. Hai outras. Pódoas respectar e o mesmo trato pido para a miña, nun mundo que quero en convivencia pacífica e reflexión desapaixonada, nun mundo que quero de diálogo entre homes bos e xenerosos e non de intercambio de consignas totalitarias. Descansen en paz os nosos 200 irmáns mortos, arrincados da vida pola barbarie! Comprendan agora que me sinto triste e que retome o verso da canción: tristeza não tem fim, felicidade sim.

Bruxelas 29 de marzo do 2004